

## Advies aan Provinciale Staten

Uw contactpersoon

P. Koekoek

AD/STG

Doorkiesnummer +31235143001

koekoekp@noord-holland.nl

12 maart 2018

1|10

Tbv Statenvergadering d.d. 26-03-2018  
Commissie Mobiliteit & Financiën  
Datum commissievergadering 19-02-2018

Onderwerp: Tweede Begrotingswijziging (afdoening motie 110-2017)

De commissie adviseert de voordracht Tweede Begrotingswijziging (afdoening motie 110-2017) als bespreekstuk te agenderen voor de PS-vergadering van 26 maart 2018.

Voor de behandeling van dit punt in de commissie M&F: zie onderstaand het uittreksel van het conceptverslag van de vergadering van de commissie M&F van 19 februari 2018.

### 8a. Afdoening tweede deel motie 110-2017

De **voorzitter** meldt dat dit agendapunt wordt behandeld in combinatie met agendapunt 8a1 (Onderzoek reserves en uitvoering motie 110). Het CDA heeft gevraagd om op dit punt met twee woordvoerders te mogen spreken. De commissie gaat daarmee akkoord.

De heer **Zoon** (PvdD) noemt de gestelde klimaatdoelen één van de meest opvallende aspecten in het Regeerakkoord van Rutte III. Deze kunnen behoorlijke financiële gevolgen hebben voor Noord-Holland wanneer ze daarin een serieuze en ambitieuze partner in wil worden. De verschillende beleidsinitiatieven omvatten goede voorstellen, maar de keuzes kunnen beter. Passen die keuzes bij de uitdagingen die de provincie heeft voorliggen? De PvdD zou willen voorstellen om vooral het geld voor de Duin- en Bollenstreek om te buigen naar een andere plek. In de andere commissies zal de PvdD dit voorstel ook doen. De fractie is benieuwd waarom er zo weinig geld gereserveerd wordt voor de verbetering van de fietsinfrastructuur.

Bij interruptie vraagt mevrouw **Zaal** (D66) of de PvdD concrete voorstellen of suggesties heeft op het gebied van infrastructuur die passen binnen het in motie 110 gestelde kader. Het uitgangspunt van motie 110 en de uitvoering daarvan is dat het geld besteed wordt in 2018.

De heer **Zoon** (PvdD) antwoordt dat zijn fractie in een andere commissie concrete voorstellen zal inbrengen. Voor de fiets is dat lastig. De PvdD zou daar eigenlijk om versnelling willen vragen. Duidelijk is wel dat de weg in de Duin- en Bollenstreek er dit jaar niet komt te liggen. Waarom wordt daarvoor nu 25 miljoen euro uitgetrokken?

Bij interruptie vraagt de heer **Papineau Salm** (PvdA) wat nu het bezwaar is tegen de Duinpolderweg. Het is een proces waar de provincie al middenin zit. Provinciale Staten vroegen zelf om meer varianten en drongen aan op het proces. Wat leest de PvdD dan in de tekst wat volgens de fractie niet mag? Van genoemde 25 miljoen euro wordt geen stukje asfalt aangelegd.

De heer **Zoon** (PvdD) zegt dat de aanleg van nieuwe infrastructuur een duidelijke procedure kent. Nu ziet de PvdD de drang om op bepaalde plekken te gaan versnellen. Om de gestelde klimaatdoelen te gaan halen, zullen er bepaalde prioriteiten aan gegeven moeten worden. De heer Zoon vraagt zich af of op dit moment prioriteit gegeven moet worden aan de Duin- en Bollenstreek? De PvdA kan wensen dat extra geld wordt besteed aan asfalt binnen de Duinpolderstreek, maar de PvdD maakt een andere keuze.

De heer **Van Straaten** (VVD) weet dat er vaak de klacht is dat reserves weinig of niet worden aangewend. Nu worden de middelen, in het geval dat er geen concrete bestedingsplannen zijn, aan de reserve onttrokken.

Deze actie leidde tot een zeer hoog bedrag van 69 miljoen euro. De VVD was daarover wat verrast. 80% van dat bedrag heeft betrekking op mobiliteit. Het is verrassend dat voor dit doel niet tot bestemming is gekomen.

Het onderzoeksrapport wordt door de VVD voor kennisgeving aangenomen. Op basis van het rapport kan echter niet worden beoordeeld of criteria ten aanzien van het wel of niet gereed zijn van een bestedingsplan zijn toegepast. Bij de start van de Rekeningencommissie begreep de heer Van Straaten dat als er onderhandeld wordt over de inzet van middelen er wordt geacht dat er sprake is van een bestedingsplan. Het geld valt dan dus niet vrij.

Over de aanvullende voorstellen qua uitvoering van motie 110 zegt de heer Van Straaten dat de compartimentenbenadering wordt doorbroken. De VVD kan ermee instemmen dat de aanwending van de gelden niet per definitie plaatsvindt binnen de compartimenten van herkomst. De voorgestelde aanwending wordt gesteund door de VVD. Het voorstel voor middelen om de Duinpolderweg te realiseren juicht de VVD toe. Het is goed om daarvoor nu al geld beschikbaar te houden. Het budget voor de energietransitie wordt afgestemd op de afspraken die in een eventueel bestuursakkoord worden gemaakt. Dit lijkt de VVD verstandig.

De VVD gaat akkoord met de voorliggende begrotingswijziging.

De heer **Heijnen** (CDA) is niet verbaasd dat er nog geld op de plank lag. De CDA-fractie was er in de volgende periode al van overtuigd. Hopelijk geeft het nieuwe format een beter inzicht in de reserves. Het is financieel wel verstandig dat dit geld nu opnieuw gelabeld wordt en op korte termijn wordt geïnvesteerd. Daarnaast wordt een bedrag gereserveerd voor toekomstige, te verwachten grote uitgaven, zoals de Duinpolderweg. Hoeveel van 69 miljoen euro komt rechtstreeks uit de reserves en hoeveel daarvan is geld dat beschikbaar komt in 2018 en 2019, waarvoor geen bestedingsplan is? Hoe realistisch zijn de ramingen voor de Kaderbrief 2019?

De heer **De Graaf** (CDA) zegt dat de analyse Strategische trends terecht wijst op de grote, ruimtelijke dynamiek. Dat heeft een enorme impact op de mobiliteitsbehoefte. De voorgestelde besteding van de extra gelden in de duinpolderverbindingen heeft de instemming van de CDA-fractie. De duinpolderverbindingen dragen bij aan een verbetering van de leefbaarheid en een gezonde ontwikkeling van de economie.

*[De heer Ceder verlaat de vergadering om 14.54 uur.]*

De heer **Papineau Salm** (PvdA) bedankt Gedeputeerde Staten voor het voorstel. Het is goed dat een onderzoek is gedaan naar de reserves. De PvdA kan zich vinden in het uitgangspunt dat reserves kunnen worden aangehouden als er zicht is op een concreet bestedingsplan. De PvdA staat achter de conclusie van Gedeputeerde Staten dat een bedrag van 69 miljoen euro nu kan vrijvallen. Zit er een teneur in dat infrastructuurprojecten niet worden gerealiseerd? De algemene roep is dat er meer infrastructuur voor openbaar vervoer moet komen. Hoe kan worden voorkomen dat plannen uit beeld verdwijnen.

Bij interruptie vraagt de heer Hoogervorst (SP) hoe valt het nadenken over de toekomst van het openbaar vervoer te rijmen met 69 miljoen euro die er te verdelen is.

De heer **Papineau Salm** (PvdA) legt uit dat het geld volgens de motie dit jaar moet worden uitgegeven. Er ligt nu geen voorstel om bijvoorbeeld de metrolijn van Amsterdam naar Purmerend door te trekken. Het geld kan dus niet aan die metrolijn worden uitgegeven. Voor de bereikbaarheid van de Duin- en bollenstreek is geld nodig om de wensen goed te onderzoeken. Daarvoor is het geld dit jaar nodig. Aan Gedeputeerde Staten vraagt de PvdA hoe snel kan worden gehandeld als er nu bijvoorbeeld een plan voor lightrail komt. De PvdA is blij dat er nu geld vrijkomt voor handhaving en toezicht houden. De voordracht wordt gesteund door de PvdA.

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) bedankt namens haar fractie het college en de betrokken ambtenaren voor het verzette werk voor het doorlichten van de reserves. 69 miljoen euro is veel geld. De aanvullende voorstellen voor uitvoering inzake motie 110 heeft 50PLUS bekeken. De fractie is er niet van overtuigd dat er 25 miljoen euro naar de Duinpolderweg moet. De reservering voor de toekomst is niet hoog op dat punt. Eigenlijk gaat het alleen om lokale oplossingen.

Nummer 7 'Versterking kwaliteit en integriteit lokaal bestuur': volgens 50PLUS zijn er al genoeg instituten in Nederland die zich daarmee bezighouden. De fractie zou daaraan geen 800.000 euro willen besteden. Gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor het screenen van kandidaten of fracties.

De heer **Hoogervorst** (SP) noemt het herschikken van 69 miljoen euro een hele klus. Het is goed dat het de ambtenaren is gelukt om een dergelijk bedrag vrij te spelen.

Over de Duinpolderweg is het één en ander gezegd. De heer Hoogervorst steunt daarin het pleidooi van de heer Zoon.

Het is duidelijk dat de energietransitie een fikse investering van de provincie zal vragen. De SP zou graag zien dat het accent meer komt te liggen op bijdragen aan daadwerkelijke maatregelen en minder op het nog meer ondersteunen van nog meer onderzoek. De SP is ervan overtuigd dat er meer onderzoek moet worden gedaan, maar het is nu tijd om actie te ondernemen. Dat kan wat de SP betreft ook al in 2018. Zijn Gedeputeerde Staten bereid om te onderzoeken in hoeverre de provincie financiële steun kan geven aan maatregelen die direct voor grote groepen inwoners kunnen leiden tot een lager energiegebruik? Er zit een hiaat tussen een grote groep inwoners die opziet tegen de energietransitie omdat deze grote financiële gevolgen voor hen kan gaan hebben en de provincie die allerlei mooie plannen bedenkt. Dat hiaat moet worden gedicht.

De SP had graag gezien dat er meer van het bedrag van 69 miljoen euro richting ooit geschrapte projecten op het gebied van cultuur was gegaan. Juist cultuur houdt de samenhang in de provincie in stand.

De heer **Klein** (CU-SGP) is blij dat duidelijk is geworden dat er 69 miljoen euro beschikbaar is. De voorstellen die zijn gedaan om de begroting straks anders in te richten gaan bijdragen aan de helderheid. Het is ook goed om na te denken over de besteding van het geld. Wat de CU-SGP tegenvalt, is dat geen keuze wordt voorgelegd. De totale kosten van voorstellen die Gedeputeerde Staten nu voorstellen zijn exact even hoog als het vrijgevallen bedrag. De fractie stelde technische vragen over welke projecten nog meer uitvoeringsgereed zijn. Dan kan tenminste een keuze worden gemaakt door Provinciale Staten. Hoe kunnen prioriteiten worden gesteld, als er precies één passende keuze voorligt? Gedeputeerde Staten zouden de rol van Provinciale Staten serieuzer moeten nemen en een pallet aan keuzen moeten voorleggen.

Bij interruptie vraagt mevrouw **Zaal** (D66) het volgende. Als de CU-SGP bepaalde zaken opgevolgd had willen zien, waarom is door de CU-SGP dan geen motie ingediend, of waarom heeft de fractie D66 niet gevraagd om te mogen aansluiten bij motie 110?

De heer **Klein** (CU-SGP) antwoordt dat zijn fractie de motie heeft ondersteund. De fractie werd tijdens de Provinciale Statenvergadering verrast met een motie. Er is niets mis met de motie. Gedeputeerde Staten geven Provinciale Staten geen mogelijkheid om prioriteiten te stellen binnen het pallet van mogelijkheden. Amenderen is een mogelijkheid mits Provinciale Staten inzicht krijgen in welke andere projecten uitvoeringsgereed zijn. CU-SGP zou graag verder doorspreken over keuzes. Sommige keuzes, die nu zijn voorgelegd, zijn beperkt onderbouwd. 25 miljoen euro voor de Duinpolderweg is een reservering. Als er geld wordt gereserveerd dan kan het beter wat algemener worden gereserveerd. Te denken valt aan een reservering Knelpunten infrastructuur.

Voor fietsbeleid wordt wat geld uitgegeven. Het verbaast de fractie dat het zo moeilijk blijkt om voor fietsbeleid het geld daadwerkelijk uit te geven. Te denken valt aan een flexibele schil, zoals bij de woningbouwversnelling. Ambtenaren gaan daarbij gemeenten helpen om fietsinfrastructuurprojecten van de grond te krijgen.

Andere ideeën die de heer Klein heeft voor het besteden van het bedrag van 69 miljoen euro zijn de Ecologische oevers en het versterken van de ecologische functie van het Markermeer. Zijn deze voorbeeldprojecten uitvoeringsgereed?

Mevrouw **Zaal** (D66) weet dat de reserves de afgelopen jaren aanzienlijk zijn toegenomen. Ze zijn nu doorgelicht. D66 is daar blij mee. Het leverde een besteedbaar bedrag van 69 miljoen euro op. Als er nu geen bestedingsplan is, kunnen Provinciale Staten dat dan ook niet op de middellange termijn verwachten? Of ligt er volgend jaar alsnog een bestedingsplan voor iets waar de reserve uiteindelijk voor bedoeld was?

Bij interruptie merkt mevrouw **Pels** (GL) op dat D66 en CDA al wisten dat er zoveel reserves nog op de plank lagen. Waarom is dat gegeven niet meegenomen in de coalitiebesprekingen?

Mevrouw **Zaal** (D66) antwoordt dat deze periode enkele malen om een doorlichting is gevraagd. Sinds de coalitiebesprekingen van drie jaar geleden is er veel veranderd. Een dergelijke exercitie moet diverse malen worden gedaan. D66 is dan ook blij met de voorgestelde systematiek waarbij reserves aan een operationeel doel worden gekoppeld.

Bij interruptie constateert mevrouw **Pels** (GL) dat al langer bekend is dat er een onduidelijke financiële situatie van de reserves was en wel op het moment dat de coalitieonderhandelingen werden gestart. Het alternatief is dat er sinds die periode 69 miljoen euro ongelabeld is gebleven

Mevrouw **Zaal** (D66) zegt dat dit de verkeerde woorden zijn. Zij vraagt Gedeputeerde Staten nu ook om toe te lichten wat er is gedaan. Daarnaast is er nieuwe begrotingssystematiek. Dat zijn parallelle paden. Als bepaalde reserves niet tot besteding kunnen komen op de middellange termijn dan is het beter om die middelen te besteden aan andere zaken. De provincie is immers geen bank, waar het geld op de bank moet blijven liggen. In motie 110 is een aantal beleidsterreinen meegegeven voor de besteding van de middelen, welke terugkomen in het voorstel van Gedeputeerde staten. D66 is daar erg blij mee. Er zijn zaken toegevoegd die binnen de kaders van motie 110 vallen. De gekozen initiatieven passen bij maatschappelijke en sociaaleconomische vraagstukken waar de provincie voor staat. De energietransitie is gekoppeld aan het bestuursakkoord. D66 hoopt dat het bestuursakkoord er snel zal komen. Als dit er bijvoorbeeld voor de begrotingsbehandeling nog niet is, dan zou de provincie wel zelf tot uitgave van die middelen moeten komen. Ze moet niet gaan wachten op het Rijk.

Het extra geld voor de Duinpolderweg is nodig. Het project is er al. De provincie is er al mee aan de gang gegaan.

Gezien de discussie afgelopen week over woningbouwversnelling kan het bedrag van 7 miljoen euro goed worden gebruikt.

Bij interruptie vraagt de heer **Zoon** (PvdD) wat mevrouw Zaal vindt van de onderbouwing van de besteding aan het project Duinpolderweg.

Mevrouw **Zaal** (D66) antwoordt dat er waarschijnlijk 70 miljoen euro te kort is. Het aandeel van de provincie daarin is waarschijnlijk 25 miljoen euro. Zij gaat ervan uit dat dit een verdeling is die realistisch is. Het is belangrijk dat die weg er komt. Dat geld is zeer goed besteed.

Bij interruptie roept de heer **Hoogervorst** (SP) het stoppen van de subsidiering van 'de Februaristaking' in herinnering. D66 gaf toen als reden aan dat er geen dekking was. Die dekking is er nu. Hoe kijkt mevrouw Zaal hier op terug?

Mevrouw **Zaal** (D66) benadrukt dat D66 een partij van de kerntaken is. Cultuur is geen kerntaak van de provincie. Zolang er op kerntaken heel grote uitgaven nodig zijn, geeft D66 prioriteit aan deze kerntaken.

Bij interruptie vraagt de heer **Klein** (CU-SGP) hoe de reservering voor de Duinpolderweg zich verhoudt tot de voorwaarde, zoals in de motie genoemd, dat er voldoende uitvoeringsgerede plannen zijn voor activiteiten die in 2018 ook daadwerkelijk tot besteding van middelen komen.

Mevrouw **Zaal** (D66) verwijst naar het eerdere antwoord van de heer Papineau Salm. Het gaat hier om proceskosten. De Duinpolderweg is een project waar de provincie nu middenin zit.

Bij interruptie vraagt mevrouw **Pels** (GL) of D66 net als de PvdA verwacht dat in 2018 25 miljoen euro zal worden uitgegeven aan de bereikbaarheid van de Duin- en Bollenstreek.

Mevrouw **Zaal** (D66) verwacht dat wel, conform de meegegeven kaders. Overigens betreft het deze coalitieperiode.

Mevrouw **Pels** (GL) zegt dat GL is geschrokken van de uitkomst van het onderzoek. GL betreurt het dat dit eerder geen urgentie heeft gehad. De fractie is blij dat de directie een taskforce is gestart. Maar liefst 69 miljoen euro werd teruggevonden in de reserves. Geld dat tot nu toe niet kon worden ingezet voor provinciale doelen, omdat Provinciale Staten niet wisten dat het te gebruiken was. De Taskforce is echter pas in maart 2017 opgericht, toen ambtenaren constateerden dat de provincie geen overzicht meer had en de reserves als 'spaghetti' waren geworden, waardoor er te weinig geld werd gebruikt uit de reserves voor de begroting. Mevrouw Pels verwijst naar de beschikbaar gestelde notulen van de Rekeningencommissie. GL ziet dit als de slager die zijn eigen vlees keurt. Hoe kijkt de gedeputeerde hier zelf naar. Hoe in control is de gedeputeerde geweest over de reserves sinds haar aanstelling? Hoe kan dit probleem worden gerelateerd aan de Kadernota Reserves uit 2015?

GL ziet er niets in om nu alles al uit te geven, ondanks dat de fractie dankbaar is dat enkele moties van GL en andere oppositiepartijen, die geen steun kregen van de coalitie, nu wel verwerkt zijn in de plannen. Gezien de geschiedenis van jaarlijks ver gaande onderbesteding is het niet reëel om te veronderstellen dat dit geld zo

snel op goede wijze kan worden uitgegeven. Waarschijnlijk lukt het niet eens om de middelen die al begroot waren, goed uit te geven. Het is de taak van Provinciale Staten om zorgvuldig om te gaan met het geld van de burger. GL stelt voor om in ieder geval 50 miljoen euro, zonder bestemming, te reserveren voor de volgende bestuursperiode en nu 19 miljoen euro te besteden aan zaken die nu van belang zijn.

Bij interruptie vraagt mevrouw **Zaal** (D66) of GL daarmee wil zeggen dat het geld ook niet moet worden besteed aan bijvoorbeeld duurzame energie en natuurinclusieve landbouw.

Mevrouw **Pels** (GL) erkent dat GL een lager bedrag geven. De fractie maakt zich grote zorgen over de vraag of het geld uit te geven valt in deze periode, aangezien de provincie voor een deel daarvan steeds in de onderbesteding zit. Het gaat niet om de vraag of GL achter een doel staat. De fractie acht het niet haalbaar om het geld in 2018 uit te kunnen geven.

Bij interruptie spreekt mevrouw **Zaal** (D66) haar verbazing uit over de bijdrage van GL. Bij begrotingsbehandelingen kwamen diverse malen ongedekte voorstellen op het gebied van duurzame energie, natuurinclusieve landbouw en dergelijke aan bod. Nu wil GL het geld bewaren voor de volgende coalitieperiode. Het is de verantwoordelijkheid van Provinciale Staten naar de burger om ervoor te zorgen dat het geld niet op de plank blijft liggen.

Mevrouw **Pels** (GL) wijst erop dat er elk jaar sprake is van een ver gaande onderbesteding. Tot op heden doen Provinciale Staten daar niets aan. Mevrouw Pels vroeg recent nog om een onderzoek. Volgens de gedeputeerde en D66 was dat niet nodig. Gelukkig deed de accountant de aanbeveling om een dergelijk onderzoek wel te doen. GL is heel blij dat alsnog onderzoek is gedaan. Mevrouw Zaal sprak over moties zonder dekking. Mevrouw Pels herinnert zich een motie over natuurinclusieve landbouw. GL vroeg om één miljoen euro, met een dekking uit de Algemene reserves. D66 heeft die motie toen niet gesteund. GL is blij dat D66 dat nu alsnog wil doen. Het is onredelijk om te stellen dat GL moties zonder dekking indient.

GL heeft nog twee vragen aan de gedeputeerde. In reactie op motie 110 wordt aangegeven dat de exploitatie van de begroting niet helemaal 'gezond' is, omdat sommige posten, die eigenlijk bij de exploitatie horen, nu uit de reserves worden betaald. Hoe kan dit worden opgelost?

Kan de gedeputeerde bevestigen dat het bedrag van 25 miljoen euro in 2018 zal worden uitgegeven aan de bereikbaarheid van de Duin- en Bollenstreek?

Gedeputeerde **Post** begint met het beantwoorden van de vraag van de heer Zoon. Het verschilt van partij tot partij om te stellen dat de keuzes bij de ambities passen.

Het college heeft bij motie een driedelige opdracht gekregen.

- Wacht af wat er uit het Regeerakkoord komt. Provinciale Staten ontvingen daarover een separate nota. Het vorige week afgesloten Bestuurlijke bestuurprogramma biedt echter niet alle fronten helderheid. Daarin staat namelijk nog verwoord dat op een aantal onderdelen bij nadere uitwerking deelakkoorden moeten komen.
- Geef aan hoe het staat met de ruimte voor reserves
- Kom met voorstellen voor een aantal specifieke onderwerpen.

Die motie is unaniem aanvaard door Provinciale Staten. Het college gaat ervan uit dat de ambities van Provinciale Staten daarin zijn verwoord. Het zou wonderlijk zijn als de keuzes niet passen in de ambities van Provinciale Staten.

Op de vraag waarom er weinig middelen worden besteed aan fietsbeleid antwoordt de gedeputeerde dat op dit moment een groot bedrag beschikbaar is voor het oplossen van allerlei knelpunten. Daarnaast wordt gewerkt aan het Perspectief Fiets. Daaruit kunnen maatregelen voortkomen. Op korte termijn is geen extra financiële ruimte nodig.

De heer Van Straaten vroeg of de criteria voor bestedingsplannen éénduidig zijn toegepast. De gedeputeerde gaat daar wel van uit. Er is een indeling in drie categorieën. Er is een bestedingsplan; er is geen bestedingsplan of er is een bestedingsplan in voorbereiding. De eerste en laatstgenoemde categorie worden onder dezelfde noemer vervat. Die gelden blijven in reserve. Als er geen bestedingplan is en er wordt ook niet aan gewerkt, dan valt het geld vrij.

De heer Papineau Salm constateert dat veel middelen uit openbaar vervoergelden komen. Voor een groot deel betreft het meevallers. De aanbesteding van OV Velsen kende een enorme meevaller. Van het oorspronkelijk begrote bedrag bleek 26 miljoen euro niet nodig te zijn.

In het kader van het project HOV Amstelveen werd een HOV-station geschrapt. Daardoor viel 12,5 miljoen vrij. Amstelveen kwam niet met een alternatief. Aangezien het geld uit TWINH komt, moet dit aan openbaar vervoer worden besteed. Het geld is expliciet gelabeld als OV-geld.

Oorspronkelijk kwam het bedrag van 12,5 miljoen euro uit de zogeheten 'Foi van Mooij', een reserve voor de HOV Spaarnepassage in Haarlem. Bekend was dat voor een Spaarnepassage was meer geld nodig dan 100 miljoen euro. Hiermee werd het eerste 'zetje' gegeven voor de Spaarnepassage. Gemeente Haarlem schamperde dat het een foi was, waarmee de reserve in de volksmond de Foi van Mooij is gaan heten. Dat geld is herbestemd, waarbij 12,5 miljoen euro werd toegekend aan HOV Amstelveen. Amstelveen heeft nooit een concreet plan gepresenteerd. Het geld ligt al jaren op de plank, zonder dat er een plan is. Aangezien het vanuit TWINH afkomstig was, is er geen alternatief om het geld te besteden.

De teneur is dat gelden voor vrijliggende infrastructuur voor HOV lastig te besteden zijn in Noord-Holland. Een groot deel van het grondgebied waar die investering zou kunnen worden gedaan, ligt in de Vervoerregio Amsterdam en daar is de Vervoerregio de eerst verantwoordelijke. Het doortrekken van bijvoorbeeld de metrolijn naar Purmerend is de verantwoordelijkheid van Vervoerregio Amsterdam. Alternatieven voor verruiming buiten het grondgebied van de Vervoerregio Amsterdam kan de gedeputeerde niet benoemen. Het is niet verstandig om nogmaals 45 miljoen euro op de plank te laten liggen, tot het moment dat die plannen er wel zijn.

Bij interruptie vraagt de heer **Papineau Salm** (PvdA) hoe een koppeling kan worden gemaakt met het Koersplan, waarvoor de komende jaren veel geld nodig is.

Gedeputeerde **Post** kan niet bedenken waar de provincie dat zou willen. Daar waar het interessant is om te verruimen, is het niet de verantwoordelijkheid van de provincie. De provincie heeft genoeg prioriteiten om eerst haar middelen in eigen doelen te stoppen.

Mevrouw De Meij vindt de reservering voor de Duinpolderweg niet nodig. Daarin verschilt zij van mening met de gedeputeerde. Het zou asociaal zijn om de N206 niet door te trekken en de daarbij behorende planologische reservering niet te maken. Mensen worden daarmee volledig in de financiële vernieling geholpen. De provincie heeft als overheid de verantwoordelijkheid om te voorkomen dat het laatste gebeurt.

Sommige mensen wachten al meer dan 15 jaar. Zij kunnen hun woning niet verkopen, omdat ooit, in het verleden, een streep is getekend door de tuin van hun woning. Zolang dat streepje daar staat, is het huis onverkoopbaar. De gedeputeerde vindt dat mensen helderheid moet worden verschaft. Men moet de mogelijkheid worden geboden om planschade te claimen. Ze mogen niet failliet gaan door het handelen van de overheid. Als de overheid die planologische reservering niet maakt, helpt ze mensen financieel de vernieling in. De gedeputeerde vindt dat onverkwikkelijk.

Over het bedrag van 800.000 uur in het kader van integriteit zegt 50PLUS dat dit geen taak van de provincie is. Dat is het wel. De provincie heeft als wettelijke taak om toezicht te houden op decentrale overheden. Het is een kerntaak. Bovendien heeft de Commissaris van de Koning daarin nog een taak als Rijksheer.

De heer Hoogervorst wil meer actie en onderzoek in het kader van de energietransitie. Wellicht kan de heer Hoogervorst daarover in de betreffende commissie spreken met de portefeuillehouder? Hetzelfde geldt voor de vraag over het faciliteren van inwoners voor minder energieverbruik. De heer Hoogervorst zal dit moeten kortsluiten met gedeputeerde Van der Hoek.

De heer Hoogervorst wil meer geld naar cultuur, maar gedeputeerde Post ziet dit niet terug in de motie. Ook daarvoor geldt dat dit de portefeuille van gedeputeerde Van der Hoek betreft.

Richting de heer Klein merkt gedeputeerde Post op dat het aan Provinciale Staten is om te bepalen wat politieke prioriteit moet krijgen. Gedeputeerde Staten gaven uitvoering aan de motie. Voor de betreffende onderwerpen zijn voorstellen gevraagd. Die liggen nu voor.

Bij interruptie wijst de heer **Klein** (CU\_SGP) erop dat het voor oppositiepartijen vrijwel onmogelijk is om met een plan te komen. Als Gedeputeerde Staten suggesties doen voor plannen die wel uitvoerbaar zijn, dan had de heer Klein zich kunnen voorstellen dat ze met een lijstje waren gekomen dat zou optellen tot 100 miljoen euro.

Gedeputeerde **Post** zegt dat daarvoor niet is gekozen. Voor ligt de lijst die Gedeputeerde Staten leverden. Provinciale Staten kunnen altijd de vraag stellen of een plan uitvoerbaar is.

Bij interruptie wijst de heer Papineau Salm (PvdA) de heer Klein erop dat alle partijen zijn gevraagd om naast de motie met ideeën te komen. Dit was dan een coalitiemotie, maar de oproep is gedaan aan alle partijen.

Gedeputeerde **Post** hoorde de heer Klein suggereren om bij het fietsbeleid ook te werken met eenzelfde flexibele schil als bij woningbouw (aanjagen). Dit is echt een ander verhaal. Bij woningbouw is er sprake van

een capaciteittekort bij gemeenten. Bij de fiets gaat het erom of gemeenten wel of niet bereid zijn om er zelf geld in te steken. Daar gaat een flexibele schil van ambtenaren niet bij helpen. De provincie kan niet meer dan gemeenten een wortel voorhouden, want ze heeft geen stok. Iedere territoriale overheid gaat over zijn eigen grondgebied. Als een gemeente fietsinfrastructuur niet wil aanpassen, dan kunnen we haar niet dwingen.

In de voordracht staat wel degelijk een passage over natuurvriendelijke oevers. Mochten er toch nog vragen zijn, dan is gedeputeerde Loggen daarvoor de eerst aangewezen.

Mevrouw Zaal vroeg of het een zorgvuldig proces is geweest. In de overtuiging van de gedeputeerde is het proces zorgvuldig gelopen. Het meeste geld komt bij OV vandaan. Dat is vervelend. De provincie heeft het geld niet besteed waaraan ze het wilde besteden. Als de provincie het geld daar niet kwijt kan, dan is het zonde om het op de plank te laten liggen. Het gaat niet om het zoveel mogelijk eigen vermogen te hebben als provincie. Het gaat om het investeren in maatregelen in de provincie waarvan zoveel mogelijk inwoners en anderen baat hebben. De gedeputeerde Post is tevreden met de woorden van mevrouw Zaal. Gedeputeerde Staten zijn zeer tevreden over dit pakket aan maatregelen. Soms betekent dit dat er zaken zijn waarvan de één minder blij en een andere heel blij wordt. Het algemene beeld dat de gedeputeerde kreeg is dat D66 tevreden is met wat er ligt.

Bij interruptie vraagt de heer **Hoogervorst** (SP) of de gedeputeerde met hem van mening is dat het jammer is dat Provinciale Staten niet eerder wisten dat er zoveel geld voor openbaar vervoer op de plank bleef liggen. Als dit bekend was geweest, dan had de provincie bij de aanbesteding van het openbaar vervoer in Noord-Holland Noord wat meer geld gehad om buslijnen in stand te kunnen houden.

Gedeputeerde **Post** vindt dit een merkwaardige opmerking. Zij gaat ervan uit dat een fractie niet bestaat uit gezamenlijke individuen, maar dat er toch enig collectief geheugen in de fractie aanwezig is. De fractievoorzitter van de SP wist dat het geld van de 'Fio van Mooij' aan Amstelveen is toebedeeld en dat dit nog altijd niet tot besteding is gekomen. In elke kwartaalrapportage heeft men over Velsen kunnen lezen dat er geld overbleef. Provinciale Staten bepaalden ooit dat als geld gelabeld was voor OV, dit geld dan voor OV behouden moest blijven.

Over de aanbesteding van het openbaar vervoer in Noord-Holland Noord zegt de gedeputeerde dat het hier gaat om investeringsgeld en niet om exploitatiegeld.

Bij een middellange termijn gaat de gedeputeerde uit van een bedrijfseconomische terminologie. Dat is alles tussen 5 en 25 jaar. Voor 5 jaar valt het te overzien, maar voor de periode tussen nu en vijf jaar verder heeft de gedeputeerde geen zicht op de besteding van OV-gelden.

Bij verrailing zijn er twee verbindingen die op termijn mogelijk in aanmerking komen. Dat zijn HOV Velsen en HOV in t Gooi. Dan is er ook nog de ZuidTangent, maar zolang er geen Spaarnepassage is gerealiseerd is vertramming daar geen optie.

Mevrouw **Pels** gaf aan dat het 'spaghetti' is geworden. Het is volgens de gedeputeerde altijd 'spaghetti' geweest. Dat is de aard van de reserve. Het is een grote verzameling van operationele doelen die gediend werd. De RekeningencommissiePlus gaf het goede advies om reserves één op één toe te wijzen aan de operationele doelen. Daar wordt de 'spaghetti' een stuk minder.

Het is niet chique in de richting van die personen die een second opinion uitvoerden om te stellen dat er sprake is van een slager die zijn eigen vlees keurt. De taskforce keek kritisch naar processen in de organisatie en voerde een grondige en deugdelijke second opinion uit. Als hierover wordt geoordeeld als de slager die zijn eigen vlees keurt, dan wordt daarmee impliciet gesteld dat er geen vertrouwen is in deze organisatie.

Bij interruptie benadrukt mevrouw **Pels** (GL) dat het niet gaat om de second opinion. De hamvraag is of de provincie voldoende inzicht heeft in de reserves. Het antwoord op die vraag is dat de taskforce voldoende inzicht heeft. De provincie is groter dan de taskforce.

Gedeputeerde **Post** vertelt dat elke gedeputeerde integraal verantwoordelijk is voor zijn eigen budget. De gedeputeerde kan alleen voor zichzelf spreken en zegt dat ze wist dat er geld zou overblijven bij HOV Velsen, maar dat wisten Provinciale Staten ook. Amstelveen is meerdere malen gevraagd om met een voorstel te komen, maar er kwam nooit een deugdelijk voorstel op grond waarvan die uitgave gedaan kon worden. Inzake de bereikbaarheid van Alkmaar wist Provinciale Staten net als de gedeputeerde dat projecten niet doorgingen. Dat het geld niet opnieuw besteed wordt heeft te maken met het feit dat voor die reserves compartimenten zijn afgesproken. Het geld moet binnen het compartiment worden besteed. Als er niets voorhanden is waaraan het geld kan worden besteed, dan blijft het dus in de reserve zitten. Dat inzicht is er wel degelijk bij de portefeuillehouders.

Bij interruptie merkt mevrouw **Pels** (GL) op dat zij blij is dat het inzicht er is. Waarom waren dan een onderzoek nodig en een voorstel om het geld opnieuw te besteden?

Gedeputeerde **Post** zegt dat voorheen de afspraak was dat het geld in compartimenten zou blijven. Nu besluiten Provinciale Staten tot iets anders. Het is voor het eerst sinds 2007, dat een dergelijk besluit wordt genomen.

Het klopt dat sommige posten, die nu uit de reserve worden betaald, eigenlijk uit de exploitatie betaald hadden moeten worden. Bij Kaderbrief volgt een oplossing voor dit probleem. Structurele uitgaven moeten structureel worden gedekt en incidentele uitgaven incidenteel.

De gedeputeerde gaat er niet haar hand voor in het vuur steken dat het bedrag van 25 miljoen euro dit jaar wordt uitgegeven. In afgelopen tijd is alles voorgefinancierd door de Vervoerregio Amsterdam. De provincie zal haar deel daarvan moeten gaan betalen. Nog steeds vinden er aanvullende onderzoeken plaats. Wil de provincie een serieuze gesprekspartner zijn en blijven en worden voor het Rijk als het gaat om het leveren van een bijdrage, dan is et onhandig als de provincie zelf nog niets reserveerde, terwijl ze bij het Rijk aanklopt voor een bijdrage. De provincie zal boter bij de vis moeten leveren. De reservering is nodig om geld met geld te kunnen maken.

Bij interruptie vraagt mevrouw **Pels** (GL) welk bedrag van genoemde 25 miljoen euro kan worden beschouwd als een reservering.

Gedeputeerde **Post** antwoordt dat dit afhankelijk is van de keuze die Provinciale Staten, mogelijk voor de zomer van 2018, maken. Als besloten wordt tot een definitief Voorkeursalternatief en de uitwerking daarvan dan gaat het kostenpatroon er voor de tweede helft van het jaar er heel anders uitzien dan wanneer wordt gekozen voor een aanvullend onderzoek, of wanneer een streep door het plan wordt gezet.

*Tweede termijn:*

De heer **Zoon** (PvdD) constateert dat er wel meer rekeningen aan zitten te komen. De PvdD komt erop terug in de andere commissies. Er zijn veel meer projecten dan 69 miljoen euro. Net als de heer Klein heeft de Zoon het gevoel dat Provinciale Staten nu op de stoel van ambtenaren moeten gaan zitten, nu er meer projecten zijn dan er uitgevoerd kunnen worden voor 69 miljoen euro. De PvdD gaat zich erop beraden.

De heer **De Graaf** (CDA) vindt het vreemd dat de PvdD nog steeds twijfelt aan de onderbouwing voor de Duinpolderweg.

De heer **Zoon** (PvdD) ziet de Duinpolderweg als een apart project. Het staat los van wat hier ligt. Daar zit een stuk OV en fiets in. De PvdD zou daar geld voor willen uittrekken. Als nodig is, dan zal dat geld er ook wel komen. De PvdD wil het geld niet uit deze reserve putten.

De heer **Papineau Salm** (PvdA) bedankt de gedeputeerde voor haar toelichting. Hij spreekt van prima voorstellen. De PvdA komt in Provinciale Staten nog terug op het punt van infrastructuur in de toekomst.

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) zegt dat gedeputeerde Post haar niet heeft kunnen overtuigen. Ze vindt het een grootse uitspraak dat de gedeputeerde 50PLUS beticht van asociaalheid ten opzichte van bewoners. De fractie zal zich beraden. Met een aantal voorstellen kan 50PLUS echt niet instemmen.

De heer **Klein** (CU-SGP) zou Gedeputeerde Staten willen uitdagen om het dualisme aan te durven. In Provinciale Staten zou een open debat moeten worden gevoerd over waar prioriteiten liggen. Durven Gedeputeerde Staten het aan om soms niet de financiële speelruimte als leidend te nemen, maar de ambities en de mogelijkheden?

Het klopt dat in de voordracht wat staat geschreven over natuurvriendelijke oevers. Het gaat de fractie van CU-SGP erom dat er projecten waren in de portefeuille van gedeputeerde Loggen, waarvoor eerder geen geld was. Kunnen die projecten nu worden meegenomen?

Mevrouw **Zaal** (D66) wijst de heer Klein erop dat dit alles begon met een unanieme motie van Provinciale Staten. Dan kan niet worden verwacht van Gedeputeerde Staten dat zij ook nog met een lijst met allerlei andere onderwerpen komen.

Bij interruptie zegt de heer **Klein** (CU-SGP) dat letterlijk in de motie staat om Provinciale Staten voorstellen voor te leggen zodat ze prioriteiten kunnen stellen.

Mevrouw **Zaal** (D66) vervolgt de tekst in de motie: ... op het gebied van. Dan volgt een rijtje van onderwerpen die op dat moment waren verzameld en waaraan de CU-SGP ook van alles had kunnen toevoegen. Op een andere manier is geld gevonden voor de ecologische oevers. Gedeputeerde Loggen zal daarover waarschijnlijk meer kunnen vertellen. Mevrouw Zaal is blij, trots en opgewonden dat de provincie een enorme kwaliteitsimpuls gaat geven op belangrijke terreinen voor de inwoners van Noord-Holland

Interruptie vraagt mevrouw **Pels** (GL) of mevrouw Zaal met haar van mening is dat binnen de begrotingswijziging twee of meer opties geboden hadden kunnen worden. Het had dan nog steeds binnen de motie gepast.

Mevrouw **Zaal** (D66) zegt dat wanneer Gedeputeerde Staten worden gevraagd om te zoeken naar voorstellen die in 2018 uitvoerbaar zijn op het gebied van bodemdaling van veenweidegebieden, dan zullen zij zoeken naar alle opties die mogelijk zijn binnen dat bedrag. Dit is wat kan.

Mevrouw **Pels** (GL) bedankt de gedeputeerde voor haar toelichting. GL ondersteunt het initiatief van CU-SGP. De fractie leest toch in de motie: 'zo nodig' in een begrotingswijziging. Er staat niet 'noodzakelijk'.

Bij interruptie deelt gedeputeerde **Post** mee dat het college die opdracht wel degelijk heeft gekregen vanuit de agendacommissie. De opdracht was om een voordracht en een begrotingswijziging te maken.

De heer **Yurdakul** legt uit, als voorzitter van de agendacommissie, dat in eerste instantie op dit onderwerp zou worden ingesproken. Aangezien het ook andere commissies treft, was de agendacommissie van mening dat er een voordracht moest komen.

Bij interruptie merkt de heer **De Graaf** (CDA) op dat hierover geen unanimiteit was.

Gedeputeerde **Post** kreeg het verzoek om zo snel mogelijk met een voordracht en een begrotingswijziging te komen.

Mevrouw **Pels** (GL) zal uitzoeken hoe het van de agendacommissie naar de gedeputeerde is overgebracht. GL zou alsnog graag zien dat tot een prioritering wordt gekomen, zoals CU-SGP voorstelt. GL uitte haar angst over de onderbesteding. Hoe kan worden verzekerd dat dit geld wel goed wordt uitgegeven?

Gedeputeerde **Post** merkt richting mevrouw De Meij op dat 25 miljoen euro voor de Duinpolderweg niet is gekoppeld aan planschade. Mevrouw De Meij heeft in eerste termijn doorgegeven dat de doortrekking planologisch niet nodig is en dat het daarmee slechts lokale maatregelen betreft. Gedeputeerde Post geeft aan dat die doortrekking wel nodig is. Anders worden mensen in de kou gezet. Daarmee heeft de gedeputeerde het voornoemde bedrag niet gekoppeld aan planschade. 25 miljoen euro sec wordt gekoppeld aan het project in totaliteit.

Bij interruptie zegt mevrouw **De Meij** (50PLUS) dat de provincie ook kan besluiten om het niet te doen. Dan weten de mensen ook waar ze aan toe zijn.

Gedeputeerde **Post** zegt dat het niet reëel is om te besluiten om het niet te doen. Daarmee worden problemen gecreëerd, waardoor mensen nog langer in onzekerheid verkeren. Besluit de provincie alsnog om het niet te doen, dan weet iedereen dat die verbinding er op termijn alsnog kan komen. Daarmee wordt het huis alsnog onverkoopbaar. De gedeputeerde vindt dat in de richting van die mensen niet een overheid waardig.

Bij interruptie vraagt de heer **Deen** (PVV) wie die streep heeft getrokken

Gedeputeerde **Post** zegt dat ook de heer Deen zou moeten weten dat er nog maar één variant in alle te onderzoeken varianten resteert, die van de provincie is en dat is het nulalternatief (niks doen). Dat is de enige variant van de Duinpolderweg die van de provincie is. Alle andere varianten zijn gekomen vanuit de inspraak. Een adviesgroep en stuurgroep adviseren beide over het voorkeursalternatief. Dit is het advies in meerderheid van de adviesgroep en de stuurgroep over het voorkeursalternatief. Daarmee is er een streep op de kaart gezet. Die valt niet meer weg te poetsen. Als die streep niet planologisch wordt vastgelegd dan zitten de

aanwonenden enorm in de knel. Wordt de verbinding planologisch vastgelegd, dan hebben de aanwonenden recht op planschade. Zij staan dat niet langer onder water. Als betrouwbare en fatsoenlijke overheid zou de provincie de verbinding planologisch moeten vastleggen. Anders worden mensen een faillissement in gejaagd.

De gedeputeerde durft meer dualisme aan. Dualisme is dat Provinciale Statenfracties zelf met voorstellen komen en die met de andere fracties afkaarten. Dualisme is niet dat Gedeputeerde Staten met voorstellen komen die Provinciale Statenfracties onderling gaan afkaarten.

De heer Klein suggereerde dat de financiën niet als kader moeten worden genomen, maar de ambities. Als dat zou worden gedaan dan hadden Gedeputeerde Staten voor de Duinpolderweg veel meer moeten reserveren dan er nu staat. Als alle ambities als uitgangspunt worden genomen dan is 69 miljoen euro bij lange na niet genoeg.

Bij interruptie merkt de heer **Klein** (CU-SGP) op dat dan kan worden gediscussieerd en keuzes kunnen worden gemaakt.

Gedeputeerde **Post** herhaalt nogmaals dat natuurvriendelijke oevers de portefeuille van gedeputeerde Loggen betreffen.

De gedeputeerde bedankt de heer Papineau Salm en mevrouw Zaal voor hun warme woorden over het samenstellen van maatregelen.

In de richting van mevrouw Pels merkt de gedeputeerde op dat nooit kan worden gegarandeerd dat dit bedrag wordt uitgegeven. Stel dat wordt gewerkt aan het realiseren van natuurvriendelijke oevers en er blijkt in het laatste kwartaal dat er een bom in de bodem aanwezig is dan weet men zeker dat het geld in de rest van het jaar niet meer wordt uitgegeven.

Altijd wordt geprobeerd om zoveel mogelijk het kasritme aan te houden, zoals dat in de begroting is opgenomen. Dat is wel afhankelijk van derden en omstandigheden. De onderbesteding zit niet zozeer in de projecten van de provincie zelf. Het zit vooral in projecten met anderen, of bij het aanvragen van subsidies door derden. Het is vaak een kwestie van dat het over de jaargrens heen schuift.

Mevrouw Pels (GL) meldt nog dat in agendacommissie van 5 februari jl. een overzicht met bedragen beschikbaar was.

Gedeputeerde **Post** weet dat de agendacommissie heeft gevraagd om een voordracht en een begrotingswijziging. Die twee zaken zijn afgelopen dinsdag in Gedeputeerde Staten vastgesteld. Het was in eerste instantie het idee dat in deze commissie de discussie zou worden gevoerd over de voorstellen die Gedeputeerde Staten gedaan hadden. Gedeputeerde Staten is uitdrukkelijk verzocht om, voor deze commissievergadering, met een voordracht en een begrotingswijziging te komen. Wie dat gevraagd heeft dat weet de gedeputeerde niet.

Bij interruptie vraagt de heer Papineau Salm (PvdA) aan mevrouw Pels of zij met hem van mening is dat als het geld dit jaar nog moet worden uitgegeven, er toch een begrotingswijziging moet komen.

Mevrouw **Pels** (GL) zegt dat het bedrag van 69 miljoen euro er al heel lang ligt. Dat geeft geen aanleiding, nu het onderzoek eindelijk is gedaan, om nu te haasten. GL wil inhoudelijk van gedachte wisselen. Een begrotingswijze betekent een definitieve keuze.

De heer **Koekoek** (commissiegriffier) vertelt dat uit de agendacommissie is gekomen dat er een voordracht bij de stukken moest komen, ter nadere onderbouwing van de gekozen voorstellen. Dat advies is meegegeven aan Gedeputeerde Staten en de ambtelijke organisatie, die daarmee aan de slag zijn gegaan. Vandaar dat nu een voordracht voorligt.

Gedeputeerde **Post** vertelt dat met de voordracht een besluit wordt genomen. Als wordt besloten om het voorliggende te doen dan is daarvoor een begrotingswijziging nodig. Het één kan niet zonder het ander.

De **voorzitter** concludeert dat de voordracht als bespreekstuk naar Provinciale Staten kan worden geleid.